

Taxa postala
plătite în num.
No. 224/13/920.

10. Telefon: 9-77. 216
Havonta 110, negyedik Disztér 2., I. em.
Árva 600, egészére 1
földre: Havonta 2, 1
félére 12, egészére 1
detések díjszabás sze
KELET az erdélyi és bánági zsi-
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkeink utányomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börmentien
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő: Márton
Ernő. Felelős szerkesztő: János
Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Ká-
szegi Ernő, Strada Matei Mila 3.

Ára 5 lej

Csütörtök, 1934. dec. 6.

5695. EV. XVII. EVF.
KISZLEV 29. 274. SZÁM.

VILÁG TUKRE

Franciaország, Németország és az európai béke

Az angol alsóházban néhány nappal ezelőtt lezajlott külpolitikai vita arra enged következtetni, hogy Angliai nagyszabású diplomáciai akciót készít elő, amelynek célja visszahozni Németországot a Népszövetségbe. Az angolok egyebek között igyekeznek rávenni Amerikát a Népszövetségbe való belépésre, hogy ezáltal is értésére adják Berlinek, milyen súlyos következményekkel járhat számára, ha továbbra is izolálni akarja magát. A Népszövetséget Wilson teremtette meg, de az ő országa mind a mai napig távol tartotta magát Genfből. Nem mintha Amerika nem akarná a békét. De nem akar az európai politikába beavatkozni, hogy ne legyen kénytelen ismét belesodródni egy esetleges európai háborúba.

Ma azonban talán Amerikában is másképpen ítélik meg a helyzetet. Mindenek előtt is Roosevelt elnök oly hatalom és tekintély fölött rendelkezik, mely lehetővé teszi számára, hogy egy ilyen határozatot hozzon. A japán-amerikai viszony kiélezése folytán nemcsak annak lehetősége áll fenn, hogy Amerika a Népszövetségbe való belépése esetén bekeverődjenek európai háborúba. Hanem az is megtörténhetik, hogy Európa kapcsolódjék bele egy küzdelembe, amely a Távolkeleten lobbanna fel, éppen az amerikai-japán viszony kiéleződése miatt. Voltaire kétszáz évvel ezelőtt azt a tréfás megjegyzést tette, hogy a föld egy miniatűr bolygó lett s kilenc tenger és kilenc ország sem képeznek menedéket a háborúval szemben valamely állam számára, amely közömbös akarna maradni egy, a világ bármely pontján fellángoló konflagrációval szemben.

Az összes népek előbb, vagy utóbb meg fogják érteni, hogy Voltaire tréfájából valóság lett. S kétségtelen, hogy Amerikának a Népszövetségbe való belépése döntő módon befolyásolná a világpolitikai helyzet alakulását. Ennek lehetősége pedig megmondásra kell, hogy készítse a német külpolitika vezetőit, akiket egy francia-német megegyezés felé igyekeznek terelni az angol diplomácia. Ilyen körülmények között azok a kijelentések, amelyeket Hitler réviddel ezelőtt a francia frontarcosok küldöttségére és annak vezetőjére, Goy képviselő előtt tett, különös aktualitást nyernek. A napirenden lévő kérdésekkel szemben, a francia küldöttség előtt Hitler a következőket jelentette ki:

1. A Saar-kérdés: a francia sajtó úgy állította be a dolgot, mintha mi puccsot készítenénk elő. Abszurdum volna azt hinni, hogy Németország meg akarja zavarni a népszavazást. Ünnepelesen kijelentem: a népszavazás eredményének alá fogjuk vetni magunkat, bárhol is ütne ki az.

2. Elszász-Lotharingia: „Szó sem lehet arról, hogy akár egy határkövet is elmozdítsunk. En már egyszer és mindenkorra megmondottam, hogy az nem lehet megoldás, hogy minden 20-30 évben háborút viseljünk országrészekért, amelyek állandó nehézségeket okoztak: Franciaországnak, midőn francia uralom alatt állottak. A mai Németország egyébként is másként gondolkodik. Nem foglalkoztat bennünket a gondolat hogy négyzetkilométernyi területet hódítsunk meg. A mi legfőbb gondunk ma az, hogy népünk életét biztosítsuk. Nyugatnémetországban 237 lakos esik egy négyzetkilométerre. Hogy gondolhatja valaki, hogy mi hasonló sűrűségű területeket akarnánk meghódítani, amelyek csak súlyosbíthatnák helyzetünket?

3. Lengyelország: A mi keleti határunkon bizonyos problémáknak különleges jel-

Madgearu vád alá helyezését is kérte Iunian a Skoda-bizottságtól

Bentoiu előadó kijelentette, hogy jelentése egyes konkluzióinak megváltoztatásával foglalkozik

Maniu és Vaida egyaránt részt vettek a nemzeti parasztpárti elnöki tanácsülésén

Bucuresti-Bukarest, dec. 5. (Az Uj Kelet tud.) A Dimineata mai számában érdekes áttekintést közöl a Skoda-ügy újabb fejleményeiről. A lap megállapítja, hogy azok a leleplezések, amelyeket Zaharoff a Skoda-bizottság tegnapi ülésén tett, csak arra alkalmasak, hogy a nemzeti parasztpárt erkölcsi tekintélyét növeljék. Végredegyben is csak a párt népszerűségét szolgálja, ha a közvélemény tudomást szerez arról, hogy Pomponiu ezredes, a katonai ügyesség főnöke, kiszolgáltatta a Skoda-ügy bizonyos aktáit az Universtulnak azzal a nyílt cézzel, hogy a Maniu-kormányt kompromittálja általuk.

Egyre forr a Skoda-ügy kázanja

Tisztázásra vár viszont Mirto volt iparügyi miniszter szerepe. Egyes nemzeti parasztpárti körökben egyre határozottabban követelik a vizsgálatot a volt miniszter ellen. Aki a párt legutóbbi vezetőségi ülésén is kinos méltúnést keltett Maniu-ellenes magatartásával. A liberális párt, a pártfegyelemhez hűen, kifelé egységesen fog a Bentoiu-jelentéssel szemben állást foglalni. Nyitott kérdés azonban még ma is, hogy milyen formában fog ez a jelentés a parlament elé kerülni. Tatarescu ugyanis változatlanul tartózkodó álláspontot foglal el a nemzeti parasztpárti vezetők ellen emelt vádakkal szemben. A Dimineata éppen ezért még mindig lehetségesnek tartja, hogy a jelentés egyes konkluzióit meg fogják változtatni és a lapnak ezt a feltevését megerősíti a Skoda-bizottság alább ismertetett mai tárgyalásai is. Nem tartja kizártnak a Dimineata, hogy amennyiben a liberálisok lemondanak a Popovici Mihályval szembeni bosszuhadjárukról és Cihoski tábornok ténykedését illetően szakértői vizsgálatot rendeltek el, úgy a kormány és a nemzeti parasztpárt között mégis lehetséges volna a közeledést létrehozni.

Ki követett el indiszkréciót

A Skoda-bizottság mai ülésén Iunian szólalt fel, aki csodálkozását fejezi ki afelett, hogy a jelentést nyilvánosságra hozták mielőtt megvitatták volna. Kérdezi, ki követte el ezt az indiszkréciót, valamint különösképpen tartja azt is, hogy a nemzeti-parasztpártiak ellenjelentése azt az impressziót kelti, hogy ők is ismerték a Bentoiu-jelentést, mert pontról-pontra válaszolnak arra.

Condruș közbeszól, ő is követeli, mondják meg, ki hozta Calinescu tudomására a jelentést.

Iunian továbbá kérdést intéz a bizottság elnökéhez, igaz-e, hogy a jelentést kinyomat-

tet komolyan gondolják s a katonai marsokon és a votáni fanfórok falhasogató zengésén túl, igaz művészre is igényt tartanak a német kultúra alvilágában tenyésző Göbbel-sek, Hessek, vagy Göringek.

Furtwaengler volt olyan vakmerő, hogy visszautasította olyan fajtszta náciénekesek szerződési ajánlatát, akiknek hangszáit csak a „Heil Hitler-t!” tudják kellő erővel harsogni, de komoly énekésre képtelenek.

Volt bátorsága ahhoz, hogy a német filharmónikusok hangversenyén még egy-két Németországban rekedt zsidó művészt is felleptessen, sőt zsidó zenészek műveit is műsorra tűzzön egy-egy zenekarabot.

Ezért a vakmerőségért előbb-utóbb lakolnia kellett Furtwaenglernek, akinek bukásában csupán az a csodálatos, hogy még ez-

ták a Monitorul Oficialnál és az állami szervek útján az egész országban szétosztották. Dumitriu elnök azt állítja, hogy csak 250 példányt nyomtak, de azokat nem osztogatták szét.

Bentoiu kijelenti, hogy a Viitorul című lap előfizetőinek mellékelte a jelentés szövegét. Iunian folytatva kijelenti, hogy a nemzeti-parasztpártiak megkíséreltek akadályokat gördíteni a vizsgálat útjába, megállapítja, hogy a szerződés terhes az államra és a Calinescu-féle jelentés ezt a konkluziót nem tudja megváltoztatni. Ugyiszintén nyilvánvaló, hogy a mi szerződésünk és a jugoszláv árak között lényeges különbség áll fenn és elhanyagolták a nemzeti érdekeinket, mert nem adták a rendelkezések egy részét belföldi cégeknek. Iunian végül leszögezi, hogy Bentoiu nem volt teljesen elfogulatlan, mert Madgearu felelősségét is meg kellett volna állapítania.

Iunian beszédére Bentoiu előadó válaszolt, aki kijelentette, hogy az elmondottak alapján megmondás tárgyává fogja tenni, hogy nem-e volna jó változtatni a jelentés egyes konkluzióit. Helyzete meglehetősen nehéz volt, mert a vallomások, feltevések és bizonyítékok halmazából nem tudott könnyen világos képet alkotni magának. Valótlanságot mondana, ha ennek ellenkezőjét állítaná. Mert kétségtelen, hogy sok adat elkerülte figyelmét.

A bukaresti sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Bentoiu eme kijelentésének, amelyből általában oda konkludálnak, hogy az előadó jelentős változtatásokat fog eszközölni a jelentés eredeti szövegén.

Ugyanakkor, midőn a Skoda-bizottság a parlament egyik termében tárgyal, a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsa is ülésezett, hogy az ebben a kérdésben tanúsítandó további magatartása felől döntsön. Minálache pártelnök hosszabb expozéban számolt be az újonnan teremtett politikai helyzetről és közölte két órási királyi audienciáján szerezett impresszióit is. Utána Maniu Gyula, Vaida Sándor, Dr. Lupu, Calinescu, Petre Andrei és Virgil Potarca szólaltak fel. Az ülés egyik legkiemelkedőbb érdekessége volt, hogy azon Maniu és Vajda egyaránt résztvettek. A kiszivárgott hírek szerint, felszólalásaikból nem derült ki az, mintha a Skoda-kérdésben jelentős nézeteltérés volna közöttük. Vaida egyébként megjelent a francia követésén, ahol d'Ormesson nagykövet átnyújtotta neki a becsületrend nagykeresztjét, amellyel réviddel ezelőtt tüntette ki őt a francia köztársasági elnök.

ideig nem következett be.

Valószínű, hogy magának Furtwaenglernek is fellelegzést jelent a berlini opera elől való távozás, sőt bizonyos vonatkozásban expiálását jelenti annak a kellemetlen ténynek, hogy a Hitler-rezsimtől elfogadta ezt a magas pozíciót.

Furtwaengler, amióta a berlini opera élén áll, elvágta a lehetőségét annak, hogy más országok koncerttermeiben dirigálhasson.

Lemondása annál több lehetőséget nyújt neki arra, hogy a külföldön ismét felléphessen és elismert művészetét ragyogtassa.

Furtwaengler elveszített egy igen magas pozíciót Németországban, de cserébe visszakapta — a világ becsülését.

Es ez valószínűleg többet jelent számára a legmagasabb hitlerista pozíciónál is.

A krízis csökkenésének legendája...

Világszerte azt hirdetik a közgazdászok, hogy szűnőben van a krízis. A világ közgazdászainak egyik kedvelt centruma Svájc, az örök béke, a fegyvergyárak és az örök hó hazája, ahonnan már gyakran szállt fel az az íge, hogy enyhül a krízis...

Ezzel szemben, mint Zürichből jelentik, svájci kormányköröknek komoly gondot okoz az egyre növekvő munkanélküliség, mely az összes nagyipari üzemek „tultermelése” következtében már százezres tömegekre terjeszti ki veszedelmét.

A tél következik. De október 30-án a svájci munkanélküliek száma meghaladta a 600.000 embert.

A munkanélküliek emellett többségükben két-három kantonban élnek.

A törvényhozó tanács komolyan foglalkozik a problémával, főleg, mert a munkanélküliek éhségmármással fenyegették meg Svájc aggodalmaskodó kormányfőit.

A törvényhozó testület a marsot természetesen befitolta.

A közgazdászok pedig tovább fognak lelkesedni a jó gazdasági viszonyokról, amelyek a nyomtasztó krízist immár felváltották.

Mirto

Olasz származású és Turnu-Magureleből, egy obskurus regáti városkából indul el Bukarestbe azzal az elhatározással, hogy karrieret csinál.

A szemei ravaszul pislognak, angol bajsza körül cinikus mosoly játszik és kétségtelesen teheséges.

Tehetséges és alattomos. Karrierjét egyformán köszönheti e két tulajdonságának.

A parlamentbe bekerülve, ragyogó beszédet vágott ki az egyik megye választási vizsgálóbizottságáról, egy dosszié alapján, amelybe ideje sem volt belenézni.

Mint egyik belügyi alminiszter az első nemzeti parasztpárti kormányának, a primadonna féltékenységgel intrikált kollégájá, D. k. Joanitescu ellen.

Amikor Maniu és Vajda között először került fel nézeteltérés, Mirto játszta a közvetítő szerepét. Bizalmi ember volt, mert egyformán tudott mosolygni jobbra is, balra is.

De különösképpen felfelé.

Igy történt azután, hogy alminiszterből főminiszterre avasztált a Vajda-kormány alatt és mint nemzeti parasztpárti miniszter, adatokat gyűjtött Prágában, a Skoda-cégnál, Maniu ellen.

Utóbb Mihalache erőszakkal biztosított helyet számára a pártvezetőségben, ahonnan kibukattatta a többség szavazata.

Most leleplezték.

Mirto védekezik, tagad, cáfol és fenyegetőzik.

Dei temperamentum és főleg, déli jellem.

Furtwaengler bukása

Furtwaengler, a berlini állami Opera igazgatóját elérte végzete.

A végzet, mint ma minden végzet Németországban, a náci-terror jegyében csapott le a kiváló muzsikussá fejére, akinek hosszú torturák után be kellett látnia, hogy a mai Németországban nem lehet komoly művészet csinálni.

Furtwaengler beadta lemondását, ami nemcsak bukását jelenti, hanem azt is, hogy inkább volt vérbeli művész, mint vérbeli náci.

Furtwaengler annakidején azért vállalta el a berlini állami Opera intendánsi állást, mert azt hitte, hogy fajtszta személye és igazi muzsikussá természete garanciája lesz annak, hogy a berlini Opera nem fog lecsúszni a harmadrangú dalszínházak szintjére.

Ugy látszik, Furtwaengler nem volt egészen tisztában a náciizmus természetrajzával.

Elég naív volt ahhoz, hogy elhigye, miszerint Hitler Németországban a művésze-

kkendőt
at és
atcikket

RÁLY-tól

Piata Unirii 24.

anácskozásai
ban

nk folytatása)

ltonnal, míg Jęftics
ter tegnap délután
ba érkezett, Pál ré-
tt hosszabb beszél-
en. Az esti órákban
miniszter Rosenber-
itt Genfben utazott,
ugoszláv memoran-
os diplomáciai tár-

is elindult Moszk-
kivegyen a Népszö-
kivüli ülészekán.
val kapcsolatban a
eményének ad kife-
máciái ügyességre
gy a helyzet kiéle-
essen kerülni, mert
elmulasztani, hogy
almat az ellentétek

szerint, Laval ma
Jęftics és Fotic
mceserét folytatott
oszláv panaszra és
tközésben. Laval ma
s találkoztott, aki
ottság munkálatai-

ndult Genfben s bu-
t, kedd délben át-
roszon.

sujtják Német-
mazza” a nemzeti
pártot

Röver, Oldenburg
tta, hogy a nemzeti
öldön mindinkább
l. Akát bármilyen
súlyos börtönnel

palesztinai
ezón

apokban rakták ha-
szozon első naranc-
zer ládából állott.
at-hat és fél millió
ány és a narancs-
kezdeményezésére
ztinai narancsterm-
e és új piacok szer-
kedelmi szerződések
a palesztinai ná-
ét azokban az or-
árut importál Pa-

a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

urat

legük van. Lengyelországgal azonban szerződést kötöttünk és ezzel a német birodalom azt a szilárd elhatározását nyilvánította ki, hogy jóviszonyt tartson fenn ezzel a nagy szomszáddal.

Ezeket mondotta lényegében Hitler a francia küldöttség előtt. Természetesen igaza volt, midőn kijelentette, hogy „ha Franciaország és Németország megegyeznének, az összes szomszédos nemzetek megkönnyebbülten sóhajtának fel, mint-ka nagy kő esne le szívükről.” Aki Európa történetét az utóbbi száz esztendőből ismeri, az tudja, hogy egy francia-német közeledés valószínűsége jótétemény volna az egész emberiség számára. De ha a Führer kijelenti, hogy nem fogja a saarvidéki népszavazást megzavarni és nem akar háborút indítani Franciaország ellen, Elzász-Lotharingia miatt, mi áll mégis a francia-német megegyezés útjában?

A válasz nyilvánvaló. Egy olyan lélektani-erkölcsi tényező áll, amely döntő szerepet szokott játszani a politikában. A bizalmatlanság. Midőn Stresemann aláírta a locarnoi paktumot, Hitler kijelentette, hogy „a német külügyminisztert le kell lőni, mint egy kutyát”. Holott a locarnoi paktum aláírásával nem tett annyi concessziót a német törekvéseknek Stresemann, mint amennyit Hitler tesz mai kijelentéseivel. Ezek a békés kijelentések egyébként is csak nagysókára láthatnak napvilágot a hitlerista sajtóban, jóval a francia lapokban való közzétételük után, amikor a német sajtó hallgatása már-már kinossa vált és azzal fenyegetett, hogy kompromittálja nemcsak a nyilatkozat értékét, de magának a Führernek a tekintélyét is. Ezen kívül a világ joggal teszi fel a kérdést, hogy ez a nagyon logikus nagyon okos nyilatkozat, amely a demokratikus német kormányok külpolitikájának vonalával teljesen egybeesik, — amely külpolitikát a hitleristák még ma sem szívnék meg rágalmozni — ez a nyilatkozat tehát hogyan egyeztethető össze azokkal a kijelentésekkel, amelyeket Hitler „Mein Kampf” című hírhedt önéletrajzában tett?

Ezt a könyvet nem árulta el a Führer. Ma is a náci bibliája. Rust porosz közoktatásiügyi miniszter csak röviddel ezelőtt utasította körrendeletben az iskolákat, hogy a tanulók számára mindenképp is a Mein Kampfot ajánlják legfontosabb olvasmányként. Ebben a könyvben pedig Hitler kijelenti, hogy „Franciaország a német nép kérelmetlen ellensége volt és marad és szükség lesz még egy utolsó csatára, amely megsemmisíti Franciaországot”.

Es ha a szándék éppoly békés, mint a nyilatkozat, miért a lázas fegyverkezés, amely egész Németországot egy hatalmas fegyver-, munició-, repülőgép-, mérgegáz- és tankgyárrá változtatta át, a német népet pedig valóságos kaszárnyába kényszerítette? Végeredményben pedig a Führer kijelentései nem is oly békések, mint amirőlnek az első pillanatban tűnnek. Teljes lehetetlenség, hogy Lengyelország ne tudjon olvasni a sorok között, ne lássa meg, miről van tulajdonképpen szó. A nyugati határon — mondja Hitler — a túlnépesedett nyugati határon nem gondolt területhódításra Németország. Ezzel szemben a keleti határon más jellegű ültetnek a kérdések. Az ottani területek nincsenek tulságosan benépesítve, tehát arra felé visz Németország útja. Ezt illetően Hitler változatlanul könyve, a náci bibliája alapján áll. Ebben a könyvben pedig, midőn rámutat arra, hogy meg kell semmisíteni Franciaországot, hogy Németország szabadkezelt kapjon új területek meghódítására, a következőket mondja Hitler: „Ha új területekről beszélünk Európában, főleg Oroszországra kell gondolnunk s a vele határos államokra.” Alfred Rosenberg kiegészíti ezt a gondolatot „A

Írógép és töltő-follak

Javitását szakemberrel végezzük. Sokszorosításokat izléses kivitelben készítenk.

FEHÉR

Írógép és töltő-follak Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

SELECT MOZGÓ

ADELE KERN

világhírű bécsi énekesnő egyetlen operettje:

A tavasz szimfóniája

A többi szerepekben: Szőke Szakáll, Gaby Morlay, Hans Thimig

Ma, utóljára:

Szivek melódiája...

SCHUBERT élete és zenéje, főszerzőkben: MARTHA EGGERTH és HANS JARAY

német külpolitika jövő útjai” című könyvében, ahol a következőket írja: „Meg kell értenünk, hogy a lengyel állam eltűnése egyike a német külpolitika szükségességének, egy ukrán-német szövetség pedig faji és állami szükségesség a jövő német politika számára.”

Ezek az idézetek kellő magyarázatot nyújtanak arról, hogy miért fogadják bi-

zalmatlansággal a Nyugaton Hitler kijelentéseit. Németország útja a Kelet felé, vagy ahogy a Führer mondja: „A teuton lovagok útja” Franciaország testén keresztül vezet, ha ez nem akarná: keleti szövetségeit elejteni. S ha el is ejtené, semmi sem nyerne belőle, mert a Kelet után sorra kerülne Németország mostani és mindenkor ellensége: Franciaország”.

Szinek, impressziók a világ legfényesebb esküvőjéről

— Az Uj Kelet tudósítójától —

Aki azt mondja, hogy az angol flegmatikus és képtelen a lelkesedésre, az valószínűleg nem látta, hogyan rezdül meg ez a nép-lélek uralkodónak boldogsága előtt.

Az elmúlt héten a királyi esküvő volt tízmillió ember agyának szinte egyedüli foglalkozása. Az esküvői előkészületek képezték a legkülönbözőbb és legszenzációsabb riportok tárgyát. A riporterek az egyik metropolisból a másikba futottak, hogy részleteket tudjanak meg az esküvőre eszközölt rendelkezésekről, Marina hercegnő uszályáról, ruháiról, terveiről stb. Sőt, regénytema lett ez a királyi esküvő. „Marina hercegnő szerelme” címmel nagysikerű regény jelent meg a londoni könyvpiacra, melyet néhány nap alatt szét kapkodtak az angol polgárok.

Az esküvő napján minden ház, mely a királyi menet útjába esett, jó üzleteket csinált. Bérbeadták az ablakhelyeket, a házak elé agántribünöket állítottak és itt is bérbeadtak minden helyet. S fantasztikus árakat fizettek a kíváncsiak. Egy-egy ilyen ablak, vagy tribünhelyért 5000—10 ezer lejelet fizettek le a ház és lakástulajdonosoknak. Nem beszélve azokról a kivételes ülhelyekről, melyeket a Westminster Abbey közelében felállított tribünöknél és ablakokban adtak a. Ezeket már hetekkel ezelőtt foglalták le. Párizsból, Brüsszelből stb. különvonatok jöttek a királyi esküvőre. Az összes szállodák zsufolva voltak, egyetlen üres szobát sem lehetett találni, pedig Londonnak elég szállodája van.

S dacára ennek a hatalmas emberáradatnak, a rendfenntartás nyomain sehol sem voltak láthatók. Az angolok, akik annyira skrupulusok jogaikat illetőleg, épp olyan mértékben tudják kötelességeiket is. Minden ember megőrizte helyét, melyet 24 órával a ceremónia előtt foglalt el valamelyik járdadarabon, melyet nem parcelláltak köz- vagy magántribünök számára és a rendőrség sem zavarta meg pozíciójában. Ez a hatalmas város, 10 millió lakosával, angol és görög nemzeti színekkel lobogóta fel magát, de kitűzték azon nemzetek zászlóit is, melyeknek királyai bejelentették részvételüket az esküvőn: Dánia, Svédország és Norvégia.

A kirakatok előtt, melyekben a fiatal pár fényképei díszeltek, hatalmas tömegek szorongtak. Egy kocsi, mely a hercegnő hatalmas portréját viselte, megállította az egész uccai forgalmat.

A Westminster Abbey felé vezető utakat és tereket, már az esküvő előtti napon elöntötték a tömegek. A kíváncsi nép ott áldogált a hivatalos tribünök előtt és nézte a befejezett díszítéseket. A nagyon kíváncsiak az uccán töltötték az éjszakát is. Egyesek plédekelt és párnákat, mások tea-főzőket vittek magukkal, hogy átvirasszák az éjszakát és jó helyről nézzék végig az esküvői menetet. Borotvakészülékek sem hiányoztak a kitarító várakozók felszereléséből, hogy frissen, megbortváltan tisztelegjenek a menet előtt, az álmatlan éjszaka után.

Regel 9 órakor érkeztek meg az első vendégek. Közel 100 herceg, 54 meghatalmazott követ, magasrangú angol előkelőségek vonultak el a várakozó tömeg előtt. Amikor a királyi menet kilépett a Buckingham palotából, valóságos extázis fogta el az embererdőt. Frenetikus üdvözlésben, leirhatatlan lelkesedésben, örömtől könnyes szemekben és mégis méltóságos, várakozásban jutott kifejezésre a nép szeretete. Türelmesen várták a királyi köszöntést, hogy annál viharosabb lelkesedéssel viszonyozzák azt.

lők a yorki herceg ül. A Westminster Abbeybe érve, a kenti herceg márcsak Marina hercegnő érkezését várja, hogy megkezdődjék a ceremónia. Nemsokára feltűnik a királyi palota felől a menyasszony kocsija, melyet a királyi gárda egyik osztaga kísér. A hosszú, megfeszített várakozás hatalmas ujjongásban tör ki.

A templom küszöbén a menyasszonyt, kit apja, Miklós görög herceg kísér, az egész udvar várja a völégénnyel az élén, aki mellett a cantibury érsek, az angolszász egyház főpapja, a londoni uccákon szorongó tömeggel hangszórók közlik a herceg és a hercegnő válaszait a különböző kérdésekre és jókívánásokra. A ceremónia mindössze 45 percig tart. Az érsek szerencsekirovánata után, a fiatal pár hagyja el elsőnek a katedrális Mendelsohn nászindulójának zene. kísérete mellett.

A királyi esküvő befejeződött. A görög kápolnában rendezett esküvőre már nem olyan kíváncsiak a londoniak. Germanos püspök röviden intézi el a ceremóniát. Az egész templomba mindössze hetvenöt ember fér be. Ebbe a templomba járt Viktoria királynő, amikor az angol egyház vezetőivel összejött. A palotába való visszatérés, a díszbéd, a király beszéde, mind kimagasló pontjai voltak annak a programnak, mely napokon át tartotta lázas izgalomban a nagy metropolis népet. Az üdvözlések még sokáig tartottak, mindaddig, amíg a fiatal pár bevo-nult a Birmingham melletti kastélyba, melyet egy angol nemes, a kenti herceg barátja bocsátott rendelkezésükre. A riporterek kíváncsisága a kastélyig kísérté a fiatal házaspárt, de a kastély kapujában meg kellett, hogy álljon a legmerészebb vállalkozó szellem is.

Michel Landau

Uj technikával

a vegytisztítás
Czinknél nem drágább,
csak jobb, mint bárhol.

A nyílt tengeren végzett kényszerleszállást Ulm amerikai óceánrepülő pilóta

Az utolsó pillanatban megmentették a pilótát?

Sanfrancisko, december 5. A honolulu rádióállomás tegnap Ulm ausztráliai repülő-jelzőit fogta, aki Caklandból indult el az óceán átrepülésére. A repülő közölte, hogy benzinjé kifogyóban van és segítséget kér. Később Ulm tudatta, hogy kényszerleszállást végzett a nyílt tengeren és körülbelül két óráig tudja magát a vizen tartani. Repülőgépeket küldtek segítségére, amelyeknek sikerült is az utolsó pillan-

atban megmenteni a neves pilótát. A gép már csaknem teljesen víz alá került s a pilóta egyik gépszárnyon, óvig vízben várta megmentőit.

London, december 5. A Timeshez érkezett távirat megcáfolja azt a hírt, hogy Ulm pilótát és két társát sikerült volna Honolulu magasságában kimenteni a tengerből. A kutatás még folyik, eddig eredménytelenül.

A lengyel kormány eljárást indított az utazási iroda ellen, amely a 318 chalucot utnak indította

A lengyel hatóságok is meleg fogadtatásban részesítették a visszatért emigránsokat

Varsó, december 5. A 318 zsidó emigráns, akik az Uj Kelet által ismertett vizontagságok után kénytelenek voltak Palesztina partjairól visszatérni, tegnap megérkeztek Zalescyki lengyel határállomásra. Az emigránsokat az állomáson megható fogadtatásban részesítették, nemcsak hozzátartozóik, hanem a lengyel hatóságok is. A peronon megjelent a város polgármestere, a helyi hatóságok képviselői és az összes zsidó szervezetek delegátusai. Neturhanszki báró lengyel nemes, aki palotájában Pilsudszki marsall szokta vendégül látni, egész kastélyát az emigránsok rendelkezésére bocsátotta.

A lengyel rendőrhatalóságok behatáron foglalkoznak a 318 chaluc és chaluca odisszejával. Megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen ifjak szenvedéseikért egy utazási iroda viseli a felelősséget, amely utnak indította a

kiránduló csoportot anélkül, hogy a törvényes leszállási lehetőségekről gondoskodott volna. Ezzel szemben nagy összeget vett el az emigránsoktól. Az utazási iroda vezetőségét beidézték az ügyészségre.

— Letartóztatott biciklitolvaj. A kolozsvári rendőrség letartóztatta Muresan Petru kolozsvári betörőt, akinél két lopott biciklit találtak. Muresan beismerte, hogy a bicikliket az uccán lopta el. Muresant átkísérték az ügyészségre.

— Aktiv és passzív választójogot kapnak a török nők. Ankarából jelentik: A török kormány párt elhatározta, hogy javaslatot terjeszt a nemzetgyűlés elé a nők aktiv és passzív választójogáról.

Hírű gyomorlajós, gyomorférgés, savanyú felbőfögés, gyomorférgés, pútlétség, stb. Alapos gyógyszere a

SALVACID

Túl-zsiros, nehezen emészthető ételek, romlott hús, romlott teszták, éretlen vagy romlott gyümölcsötől származó gyomorrontások eseteiben öránként vegyünk be 2—3 szemel mindaddig, míg a panaszok (gyomorférgés, hányás, bevont nyelv, rossz szajiz) megszűnnek.

Eredeti üveg Lei 150—
Kis tubus Lei 50—

Gyors és biztos hatás

Min ne

A
S
és

Newyork, ó napok óta a ganda amerikai joggal tehet a sok ezer m Amerikában a gurult, ablak hitlerista fajtá rencesletet tették maguk Egy amerikai tak belharu keresztül árrikeri zsidóság sült el és a gességbe full irás történet

Newyorkba óta, megjelert lap. Ez a Gó még a nyár Josef Goldst A bíró nem pert indított tője, William kérdésekben tréfát.

a törvény börtön

akit ez az a kimosan érint bírót, szemé a legteljesebb látásba, ha s vonja panasz helyreigazító fekkü zsidó b site a kérdés ban a követl latkozat láto

„Ugy hisz tölünk rossz gunknak bá ság előtt be amelyet néh el és amely

a legészint

Lapunk 10 tos módon s ben és jelle stein brock magunk is s ságával és a hogy vissza tot kérjünk közönségtől jük, hogy a zsidók ellen

nemesak ellenkező

Ez is bizony kell bárkine milyen lelki mely lap ve megvádol es egy népet.

Bocsánat aki nagylelk járást indit azzal, hogy is sebeztek, kelnl tudj Számot vet gári foglal kártérítést utasított, m

Min nevet egész Amerika?

A newyorki náci-lap visszavonta a zsidósággal szemben tett összes sértő állításait és bejelentette, hogy a jövőben harcolni fog a fajgyűlölet ellen

Egy zsidó bíró megrágalmazásának szenzációs következményei. Dr. Göbbels új náci-lapot alapított Newyorkban, hogy helyre próbálja hozni a Deutsche Zeitung „szegényét”

Newyork, december 5. Egész Amerika már napok óta a németországi hitlerista propaganda amerikai ágensein nevet. Göbbels dr. joggal tehetné azt a megállapítást, hogy az a sok ezer márka, ami egy esztendő óta Amerikában a náci-propaganda céljaira szétgurult, ablakon kidobott pénz volt. Mert a hitlerista fajelmélet amerikai szószólói szerencsétlen inspirációtól vezetve, lehetetlenné tették magukat az Egyesült-Államokban. Egy amerikai zsidó bíró becsületébe próbáltak beleharapni, hogy ennek személyiségén keresztül árnyat vehessenek az egész amerikai zsidóságra. A fegyver azonban fordítva sült el és a rágalmozó akció olyan nevétségessé vált, ami példátlanul áll az újságírás történetében.

Rágalmaz a Deutsche Zeitung

Newyorkban valamivel több, mint egy év óta, megjelenik egy Deutsche Zeitung című lap. Ez a Göbbels által szubencionált újság még a nyár folyamán éles támadást intézett Josef Goldstein brooklyni zsidó bíró ellen. A bíró nem hagyta magát és rágalmozási pert indított a Deutsche Zeitung főszerkesztője, William Laughlin ellen. És miután ilyen kérdésekben a tengeren túl nem ismernek tréfát,

a törvényszék rágalmozásért egyévi börtönrre ítélte el Laughlin urat,

akit ez az ítélet, hogy úgy mondjuk, igen kímán érintett. A főszerkesztő felkereste a bírót, személyesen is bocsánatot kért tőle és a legteljesebb elégtételt helyezte számára kilátásba, ha fellebbezési fórum előtt visszavonja panaszát. Azonnal el is készítette egy helyreigazító szöveget, amely a megbocsátólelkű zsidó bírót arra inspirálta, hogy teljesítse a kérést. Másnap a Deutsche Zeitungban a következő példátlan helyreigazító nyilatkozat látott napvilágot:

„Ugy hisszük, lapunk olvasói nem fogják túlléni rossznéven venni, ha vesszünk magunknak bátorságot, hogy a nagy nyilvánosság előtt beismerjük súlyos tévedésünket, amelyet néhány hónappal ezelőtt követtünk el és amelyért

a legőszintébb módon bocsánatot kérünk.

Lapunk 1934 július 7-i számában sajnálatos módon sértő cikket közöltünk, becsületében és jellemében támadva meg Josef Goldstein brooklyni bírót. A cikk közlése után magunk is számot vetettünk tettünk súlyosságával és azonnal szükségét éreztük annak, hogy visszavonjuk állításainkat és bocsánatot kérjünk nemcsak Goldstein bírótól, de a közönségtől is, amelyhez tartozik. Beismerjük, hogy a támadás, amelyet ezen ur és a zsidók ellen intéztünk,

nemcsak hogy nem volt indokolt, hanem ellenkezőleg: felelőtlen és minden alapot nélkülöző eljárás volt.

Ez is bizonyítja, hogy mennyire vigyázni kell bárkinek is minden szóra, amit leír és milyen lelkiismeretes kell hogy legyen valamely lap vezetője, mikor arról van szó, hogy megvádol egy személyt, vagy különösképpen egy népet.

Bocsánatot kérünk...

Bocsánatot kértünk Goldstein bíró urtól, aki nagylelkűen megígérte, hogy nem fog eljárást indítani ellenünk. Tisztában vagyunk azzal, hogy állításaink megsértették, sőt meg is sebzették, éppen ezért különösképpen értékelni tudjuk későbbi lojális magatartását. Számot vetve azzal, hogy Goldstein urat polgári foglalkozásában is megkárosítottuk, kártérítést ajánlottunk fel neki, amit visszautasított, mondva, hogy

cikkünk nem annyira az ő személyének, mint amennyire inkább a zsidó közönségnek akart ártani, amelyhez tartozik és hogy egy ilyen kár nem enyhíthető pénzbeli kártérítéssel.

El kell ismernünk, hogy Goldstein bíró ur ezen magatartása a zsidó nép példás jellemvonására mutat rá, mellyel szemben a legnagyobb tisztelettel kell adózni.

Kérjük olvasóinkat, hogy legyenek elnézősek iránjukban és kérjük különösképpen erre zsidó olvasóinkat, abban a reményben, hogy jövő cikkünkben alkalmunk lesz helyrehozni mindazt, amit a múltban hamisan állítottunk be.

Deutsche Zeitung

Ez a helyreigazító nyilatkozat, amely a nevétségesség árnyékát vetette az egész

amerikai hitlerista mozgalomra, a következő szerkesztőségi jelentéssel egészítődött ki:

„Meggyőződöttünk arról, hogy ebben az áldott országban, amely tiszteletben tartja a polgári szabadságot és a jogegyenlőség ideálját, tekintet nélkül a faji és vallási különbségekre,

minden olyan kísérlet, amely arra irányulna, hogy gyűlölet magját vessen el a fajok és népek özönt, hibás, hamis és kiáztatásos akció.

Éppen ezért teljes lojalitással fogunk harcolni a jövőben minden vallási, vagy nemzeti uszítás ellen, hogy rácafoljunk azon, lapunk ellen emelt vádakra, mintha mi ilyen földalatti politikát folytatnánk. A jövőben nem fog lapunkban megjelenni semmilyen hír, vagy kommentár, amelynek támadó jellege volna valamely személlyel, néppel vagy fajjal szemben.”

„Anglia csak az alkotmányreform révén tett engedményekkel maradhat ura Indiának”

Baldwin történelmi kijelentése a titkos tanács ülésén

London, december 5. Baldwin helyettes miniszterelnök, a titkos tanács elnöke a konzervatívpart 1700 delegátusa előtt ismertette az indiai alkotmányreformmal kapcsolatos kérdéseket. Azt hangoztatta,

hogy Anglia alkotmányreform révén teendő engedményekkel ura maradhat Indiának, míg ellenkező esetben fennáll annak a veszélye, hogy két generáció élete sem mulik el s elveszti.

Averescu marsall és egy bukaresti lap feltűnéstkelítő pereskedése

Diktatórikus kormányt akart alakítani a marsall ez év júniusában?

Averescu kijelenti a bukaresti bíróság előtt, hogy a diktatura rendszerint robbanáshoz vezet

Bucuresti-Bukarest, december 5. A bukaresti törvényszék Manolescu-tanácsa tegnap tárgyalta azt a politikai körökben nagy érdeklődéssel kísért sajtópert, amelyet Averescu marsall indított a „Lupta” című bukaresti lap ellen. Mint emlékeztetés, ez év júniusában politikai körökben az a hír járta, hogy a Tatarescu-kormány lemond és helyét Averescu marsallal fogja betölteni az uralkodó. Rendszerint jólinformált helyről származott az az értesülés amelynek a legkomolyabb körökben is hittel adtak. Különböző események folytán azután más irányt vett a belpolitikai helyzet és a Tatarescu-kormány helyén maradt. A válság ideje alatt a Lupta című lapban több élet támadás látott napvilágot Averescu marsall ellen, akit a lap azal vádolt, hogy kalandorokból összeállított diktatórikus kormányt élén akarja a hatalmat átvenni.

Honigmann főszerkesztő védekezése

A tegnapi tárgyaláson Averescu marsall személyesen jelent meg, míg jogi képviseletét Anibal Teodorescu, Otetelesanu, Papacostea, Vasiliu-Cluj és még három avereszkanus ügyvéd látták el. A Lupta részéről Albert Honigmann, a lap főszer-

kesztője jelent meg, őt ügyvéd kíséretében, akik között Perieteanu volt közlekedésügyi miniszter, Toni Ilescu szenátusi alelnök és Romulus Georocanu volt szenátusi alelnök is szerepeltek.

A vádolt Honigmann az elnök kérdésére kijelentette, hogy ő írta az inkriminált cikkeket, de hangsúlyozta, hogy semmilyen rosszindulat nem vezette a marsallal szemben. Lényegében nem tett egyet minthogy regisztrálta azokat a híreket, amelyek akkor a közvéleményben közzéadásra forogtak és egy esetleges diktatórikus kormánnyal szemben aggodalmának adott kifejezést.

Utána Perieteanu védő szólalt fel, aki pergatóló kifogást emelt a törvényszék illetékességével szemben, miután véleménye szerint, ez a per az esküdtszék elé tartozik. Ő is hangsúlyozta, hogy senkisémet akart árnyékolni Averescu marsall életére és tevékenységére, akit ő szentnek tart. Politikai tevékenységével kapcsolatosan azonban Averescu marsall is éppugy ki van téve kritikáknak és támadásoknak, mint bármely más politikus.

A marsall és a diktatura

A védelem érvelésével szemben a magánvád részéről maga Averescu szólalt fel. A marsall elmondotta, hogy éppen, mert

Göbbels akcióba lép

A helyreigazító nyilatkozat és az azt követő szerkesztőségi bejelentés természetesen leg hatalmas konsternációt keltett Göbbels dr propaganda minisztériumában. Göbbels azonnal hajóra tett nehégy megbízható náci újságírókat, akik Newyorkba érkezve, „Deutscher Beobachter” címmel új lapot adtak ki, amely első számában élet támadást intéz Willem Laughlin, a Deutsches Zeitung főszerkesztője ellen. Az új hitlerista szócső leszögezi, hogy Laughlin példátlan gyávaságáról tett tanuságot, midőn képes volt hasonló cikkeket közölni csak azért, hogy egy bírói ítélet következményeitől megszabaduljon.

személye közkinccsé vált és bevesződött a nemzet tudatába, nem hagyhatta válasz nélkül a gyanúsításokat, amelyekkel illeték. Arra gondolt, hogy vajjon mit fognak szólni azok a tanulók, akik az iskolákban tankönyvekből olvasnak az ő cselekedeteiről, ha azt látják, hogy valaki kalandornak minősítheti őt. Ugy érzi, hogy személyes becsületében sértették meg, különösképpen miután a román lapok közlése alapján a külföldi sajtó is kalandorként ábrázolta őt, aki diktatórikus kormányt akar alakítani és hogy ebben a szándékában csak a nemzeti parasztpárt és a liberálisok koalíciója akadályozta meg. Teljesen alaptalanul érte ez a vád, mert ő többször is kategórikusan kijelentette, hogy elnyomással nem lehet kormányozni, mert ez robbanáshoz vezet.

Vasiliu-Cluj ügyvéd jogi érveléssel igyekezett kimutatni, hogy az ügyben nem az esküdtszék, hanem a rendes bíróság illetékes. Miután a tárgyalást nem lehetett befejezni, ennek folytatását december 17-re halasztották.

Általános vélemény, hogy butoraink vezetnek izlésben, minőségben

Egyszer az életben vásárol butort, tehát jól gondolja meg, hol szerzi be szükségletét. Sokszor bevönk igazolja, hogy cégünkbe nem csatlakozhatik.

Székely és Réti Butorgyár Rt.

Brasov Tg.-Mures Bucuresti

Az „U” Sport-Club
(Str. Memorandului No. 1)
vezetősége csütörtökön 6-án este

nagy Mikulás estét

rendez értékes ingyenes tombolával egybekötve

Nyugati mintára módosul át a romániai büntető-kódex és a bűnügyi perrendtartás

A vizsgálóbírói tevékenységét is mérsékli az új törvény. Megszűnnek a táblai vádtanácsok és nyilvános törvényszék vádtanácsok foglalják el a helyüket

Bucuresti-Bukarest, dec. 5. (Az Uj Kelet) Ismeretes, hogy a kamara ezévi ülésében nyújtotta be a büntetőtörvénykódex és a bűnügyi perrendtartás módosító javaslatát, mely elé az ország jogászokéiban nagy érdeklődéssel tekintenek. Gr. Periteanu a törvényjavaslatok előadója az alábbi nyilatkozatban ismerteti a BTK módosításait:

A régi kódexnek legnagyobb hibája az a tevékenység volt, amelyet a vizsgálóbíró számára biztosított. Ha a román törvény nem is vehette át teljesen a francia törvénykönyveknek azt a sajátosságát, hogy az ügyvéd a vizsgálat egész ideje alatt a vádlottal lehet, míg kihallgatása tart, a reform lényegesen módosítja a vizsgálóbírói jogkört. Eszerint a vádlottnak meg lesz a védekezési joga a vizsgálóbíró előtt is olyanképpen, hogy a vizsgálóbírónak, a vádlottal kapcsolatban kiadandó végzésével kapcsolatban, a vádlott elé kell terjesztenie az összes bizonyítékokat, amelyeknek alapján vádat emel ellene. Ezekre a bizonyítékokra a vádlott vagy ügyvédje öt napon belül memorandumot terjeszthet a vizsgálóbíró elé, ki ezekről a megjegyzésekről is határozatot kell hogy hozzon. A vizsgálóbíró ilyen esetekben kiegészítheti a vizsgálatot és a befejezett anyagot küldi át az ügyésznek, átírásban a véleményét és a vád kvalifikációját is közölve.

Az ügyész a vizsgálóbírói véleményezés után tanulmányozása után nem vádiratot készít, hanem aszerint, hogy a vádlott vétés-e, vagy büntényt követett el, act de acuzație vagy act de inculpație. Ezt az ügyész közli a vádlottal és így teszi át a vádtanácsra. A vádlott illetőleg megbizottja a vádat ellen fellebbezhet a vádtanácsra az

ügyézi irat ellen. Itt fellebbezhet a vádlott vagy ügyvédje a vizsgálóbíró valamelyik intézkedése, az akták hitelessége stb. ellen.

A vádtanácsok az új törvény szerint nem a táblánál, hanem a törvényszéknél fognak működni és pedig nem titkos ülésen, hanem ugyanolyan nyilvánossággal, mint minden más törvényszéki tárgyalás.

A vádtanácsban sorsolás útján jelölnek két bírót.

A törvény módosítani fogja az esküdtbíró-ságok rendszerét is. Az esküdtek számát 12-ről 7-re szállítják le és az esküdtek tanácskozásain esküdtzéki tanácselnök is lesz jelen. Általánosítják a büntetés felfüggesztésének lehetőségét bizonyos bűncselekményekre, a jómagaviseletű foglyok számára lehetővé teszik, hogy egy bizonyos idő múltán a szigorúbb büntetési nemből az enyhébbre meheszenek át. A politikai foglyok három kategóriájú büntetésben részesülnek: fegyház, fegyház és börtön.

de az intézetekben teljesen külön elbánnásban fognak részesülni: elkülönítik őket a közönséges bűnözőktől és nem lesz rájuk kötelező a fegyházi egyenruha viselése.

Képzésményeket kapnak a táplálkozást a családtagokkal való érintkezésben, valamint könyvek és lapok olvasásában is.

Azokat a foglyokat, akiket utóbb kiderült jogi tévedés alapján ítéltek el, az állam kárterítésben fogja részesíteni. Jelentősebb kárterítést kapnak azoknak hozzátartozói, akik ártatlanul kerültek börtönbe és meghaltak. A kiskorú bűnözők ügyében érdekes lesz az az újítás, hogy a kiskorú bűnöző tárgyalásán megjelölhetnek a szociális intézmények megbizottjai is.

December 10-én a japán császár hivatalosan proklamálja a washingtoni flottaegyezmény felmondását

London, december 5. Hirota japán külügyminiszter utasította a hatalmak fővárosaiban akkreditált nagyköveteit, hogy közöljék a kormányok tudomására Japán szándékát, hogy felmondja a washingtoni flottaegyezményt. Az Evening News távirata szerint a japán császár hivatalosan december 10-én fogja proklamálni

ezt az elhatározását s a hatalmak kormányait december 12-én tudatják a felmondás megtörténtéről. A lap angol kormányhoz közelálló körökből azt az értesülést szerezte hogy a felmondás ténye miatt nem tartják szükségesnek az előzetes londoni flottatárgyalások megszakitását.

A nácik üldözése miatt lemondott Furtwaengler, a berlini állami opera igazgatója

A nácik most egy zsidó zenerzerzőre vetették magukat. Ujabb pénzügyi törvényeket leptettek életbe Németországban

Berlin, december 5. (Rador.) Martin Furtwaengler, az állami opera igazgatója és a filharmónia társaság karmestere tegnap benyújtotta lemondását. Távozásának okát a nemzeti szocialista párt üldözéseiben lehet keresni, amely nem helyeselte a világhírű karmester művészi programját.

Furtwaengler lemondása után a sajtó most a zsidó Erich Kleiberre vetette magát, akit azzal vádol, hogy Alban Berg osztrák zenerzerző egyik művét vezényelte, ami valószínűleg zenei bolsevizmust képez. A Deutsche Zeitung hasonló zenei kísérletek megakadályozását követeli.

Berlin, december 5. (Rador.) A birodalmi kormány tegnap több pénzügyi törvényt adott ki. A legfontosabb közülük kodifikálja

a dr. Schacht által Hitlernek benyújtott jelentés konkluzióit. A törvény az érték- és valutatörszédket szabályozza és ellenőrző szervet létesít a tankok számára. Egy másik törvény 6-8 százalékra korlátozza a részvénytársaságok osztalékait. Az ezen felül hasonló államkölcönsre fordítandó. Másik törvény 30 évről 50 évre emeli az irodalmi, zenei és szobrászati szerzői jog hatályát. A kormány 12 értékűdszédet megszüntetett.

Egyidejű berlini jelentés szerint Hitler rendeletére Hellmuth Brückner szilésiai kerületi nemzeti szocialista vezetőt elmozdították állásából és kizárták a pártból is. Ugyan csak Hitler elrendelte, hogy Mackenzen tábornagy 85-ik születésnapján, december 6-án fellobozozzák a középületeket.

December 6-án, csütörtök este fél 9 órakor az Ünítárius Kollégium disztermében

Dr. Immanuel Olsvanger előadása Mózes-ről

A nagyszerű előadó Mózes bibliai alakját a modern kutató széles látókörű szemléletével ismerteti.

Olcsó pénzért sok fényt!

áramfogyasztásának közel

takarítja meg. **20%-at**

A TUNGSRAM D duplaspirállámpa dekalumensorozatban az izzólámpagyártás legújabb vívmánya

TUNGSRAM D
DUPLASPIRÁLLÁMPA
DEKALUMENSOROZATBAN
KEVESEBB ÁRAMFOGYASZTÁS
MELLETT TÖBB FÉNYT AD

Hetvenötmillió frankkal akarják csökkenteni a francia költségvetés kiadásait

Megszavazták a költségvetési javaslatokat. Uj törvényjavaslatot terjesztett be Flandin a kamara elé

Párizs, december 5. A kamara tegnap 471 szavazattal 122 ellenében elfogadta a költségvetési javaslatot. A kiadások 47 milliárd 581 milliót tesznek ki, míg a bevételek 46 milliárd 986 millió frankra rugnak. A kamarában 300 millió frankkal csökkentették a kiadásokra előirányzott összeget, míg a bevételeket 1 millió 750000 frankkal emelték fel. A költségvetési vita 14 napig tartott és a kamara 34 ülést tartott ezalatt. 900 képviselő szolt hozzá a javaslatához, amelynek megszavazása után Delbos a radikális szocialista párt nevében üdvözölte a kamara tagjait, kifejtett munkájukért.

A szenátus pénzügyi bizottsága megkezdte a kamara által elfogadott költségvetési javaslat vitáját és elhatározta annak módosítását még nagyobb megtakarítások eszközölése végett. 75 millió frankkal akarják leszállítani a kiadásokat. Miután a szenátusban elfogadták a javaslatot, azt újból a kamara elé viszik, amely még egyszer szavazás alá veszi, ami valószínűleg január 1 előtt megtörténik.

Párizs, december 5. Flandin miniszterelnök betervezte a törvényhozás elé a gabona és borsipiac új rendezését célzó törvényjavaslatot.

Joghallgatók és ügyvédek egyszerre sztrájkolnak Bukaresztben

Az ügyvédjelöltek engedelményeket követelnek az ügyvédi kamarába való bejutáshoz

Bucuresti-Bukarest, december 5. A Tempo című lap jelentése szerint a joghallgatók kéri az 1932 évi ügyvédi törvény hatályon kívül helyezését. E célból a bukaresti, jasi, csernovici és kolozsvári fakultások kiküldöttjei gyűlést tartottak és bizottságot küldtek ki, amely manifesztumot nyomtatott ki. A manifesztum felhívja a joghallgatókat annak követelésére, hogy a kötelező jogi doktorátust ejtsék el és az ügyvédi kamarába való beiratkozáshoz legyen elegendő a licenca. Kéri továbbá a gyakorlóügyvédi idő három évről kettőre való leszállítását és az ügyvédi vizsga megszüntetését. A bizottság a diákok sérelmeit írásba foglalva betervezte a közoktatásügyi és igazságügy-minisztereknek, a parlament elnökének és a pártelnököknek. A Tempo azt hiszi, hogy

ha kivánságaikat nem teljesítik, úgy a jogi fakultások hallgatói sztrájkba lépnek. Az ügyvédi kamara tanácsának tagjai ma délelőtt összeültek, mialatt a törvényszék folyócsón nagy izgalom uralkodott az ügyvédek körében. A vélemény alakult ki, hogy a tanács nem fogja ratifikálni a közgyűlés sztrájkhatározatát.

Az igazságügyminisztériumban délelőtt 1. órakor értekezletet tartott a birtokáró! visszaérkezett Antonescu miniszter, Rădescu az igazságügyi előljáróságok (eforiál) elnöke, Petrovici az ügyvédi kamara elnöke és Traian Alexandrescu, a kamara volt dekanja, akik megegyezésre próbáltak jutni. A bukaresti bíróságok megszűntek, mert az ügyvédek nem jelentek meg a tárgyalásokon.

es festmény, aqua-árverés, ma és hol-án fél 5 órától, volt ségben.

zövetkezet
25. Műbutor, üzletberendezés, munkák elsőrendűben.

Mai anyák bölcsődala

Aludj fiam, aludj édes,
ezer angyal, ezer édes,
nemtő óvja álmaid —
Rád vigyáznak mind a gyárak,
ahol gyújtó bombát gyártanak,
melynek neve: yperit.

Aludj fiam, aludj édes,
millió fegyver, millió ékes
szóval bélelt hős vigyáz
álmaidra és jövődre,
aludhatsz, hisz egyelőre
nem hull még ránk bomba, gáz.

Aludj édes, jó apádnak,
ma még nem is redukáltak,
s mire megnősz már talán
emulik ez évek pokla,
s néked is jut egy-két morzsa
az élet görnyedt asztalán.

Helyettünk is aludj, édes,
a mi álmunk nagyon kétes
és ha jön, ugy nyugtalan —
Mig ez a kor elviharzik,
legjobb, ha a gyermek alszik
s nem néz körül untalan.

Aludj édes, véled alszik
jóság, szépség és igaz hit
a közömbös ég alatt —
Gyűjdsd az erőt jobb időkre,
mikor ez a komisz, dőre,
gyötrő közöny megszakad.

Amikor majd nem az álom,
hanem egy szent mosolygáson
csiszolt való lesz a jó,
amikor a mese kékje,
rákélik az életünkre
s nem parancsra száll a szó.

Aludj édes, amíg alhatsz,
jó, ha jó anyádra hallgatsz,
nem tudni: mire ébredünk,
mert, akik ma ránk vigyáznak,
megvetői örök gyászának,
kikért gyáván szenvedünk.

Aludj fiam, az este késő,
az álom égi, tiszta lépcső,
mely édes sejtésbe vezet —
Egyszer talán fényre ébredsz,
méltyóra ember életéhez:
addig aludj! Az ég veled!

SALAMON LASZLÓ

A szomszédom

ma
milliomos

Sorsjegyet kihúzták az Állami Sorsjátékon.
Miért ne nyerhetnék én is?

Ime, ezt kérdezi minden józan és praktikus
gondolkozású ember. Az Állami Sorsjáték
urnájában sok nyeremény van és a szerencse
senkit sem kerül el. Vegyen Ön is sorsje-
gyet, hogy azok között lehessen, akik ma
örülnek, hogy annak idején az a szerencsés
ideájuk támadt, hogy a sorsjátékon játszanak.

Az új terv szerint
200 leivel egy milliót
lehet nyerni.

Az Állami Sorsjátéknak
minden hónap 15-én
van húzása.

Mit szólna hozzá, ha
épen karácsony előtt
nyerne egy milliót?

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

6x húzási nappal
minden hónap 15-én

H U Z Á S
December 15-én.

Vásároljon a 2-ik osztályra sorsjegyet és siessen megújítani sorsjegyet idejében
BANCA ILIESCU S. A. CLUJ főelárusítójánál

Főelárusítóhely

Economia S. A. Cluj, Piața Unirii 23.

Erdélyrészi főelárusító **RÉVÉSZ ERNŐ** Tg. Mures
Messzemenő diszkréción. Postai szétküldés.

MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szombaton, dec 8-án d. u. 4-kor: SARGA
LILÍOM. (Solymosán Magdával. Nagyon
olcsó 23 lejes helyárrakkal.)

Szombaton este 9-kor: AZ ISMERETLEN
LÁNY. (Molnár Ferenc óriási sikerű
színműve. Romániában először. Premier-
bérlet 12. szám.)

Vasárnap d. e. 11-kor: MIKULÁS DEL-
ELŐTT. (Ének, zene, tánc, ajándék-
osztogatás. Nagyon olcsó helyárrak. Leg-
drágább jegy minden illetékekkel együtt
23 lej.)

Vasárnap d. u. 3-kor: VADVIRÁG. (Solymo-
sán Magdával a címszerepben. (Mérsé-
keit helyárrak.)

Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ISMERETLEN
LÁNY. (2-odszor. Rendes helyárrak.)

Vasárnap este 9-kor: SZIBILL. A mult cik-
lusban felújított nagyszerű Jakobi-
operett balalajkakóruossal, rendes hely-
árrakkal.)

Hétfő 1/2 9-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY
(Molnár Ferenc új színműve 3-adszor.)

Kedd 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (Az utóbbi évek
legnagyobb színpadi sikere. Sidney
Kingsley 3 felvonásos, 9 képből álló drá-
mája. A budapesti Vigszínházhoz ha-
sonló pazar kiállításban és briliáns sze-
reposztásban. Premierbérlet 13. szám.)

Szerda 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (2-odszor.)
Csütörtök 1/2 9-kor: AZ ORVOS. ((3-adszor.)
Péntek 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (4-edszer.)

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, december 7: Suzanne titka; Élet és
halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.
Vasárnap, december 9: (Matiné): Suzanne
titka; Élet és halál; Cassa Noisette;
Peer Gynt.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, csütörtökön. Premier: Heidelbergi sze-
relem. Főszerepekben Liane Haid, Ká-
v. Goth, Harry Hardt. Operett világszá-
ger tele énekkel, tánccal, fiatalsággal és
mindenekfelett szerelemmel.

APRÓ HIRDETÉSEK

Jó vevőkörrel rendelkező 200-250 vagos
termelőképeségű mészegető elköltözés mi-
att eladó. Komoly érdeklődésekre a kiadó-
hivatal továbbít.

Arverés. 185 értékes festmény árverése
csütörtökön és pénteken (6 és 7-én) délután
fél 5 órától, volt Egyetem ucca 3. üzlethely-
ségben.

Kiadó január 1-re 3 szobás komfortos lakás.
Str. Andrei Muresan (Attila-ut) 74.
földszint balra.

Eladó gyógyszerár. Egy népes zsidó lakta
vidéken készpénzért kedvező árban jóforgal-
mu patika nagy, anyagraktárral családi okok
miatt eladó. Cim a kiadóban.

Dupla aktapapír nagyban eladó (egyik ol-
dalon fehér). Cim a kiadóban.

Butorozottsoba különbejáratu, egészség-
tisztá, fürdőszoba használatu uri embernek
kiadó. Heltai-ucca 2.

SZÍNHÁZ-FILM

Az ismeretlen lány

Molnár Ferenc legújabb darabja, szombaton este 9 órakor
a Magyar Színházban

Tömegesen váltja a közönség a jegyeket
a színház szombati előadásaira. Molnár pre-
miert hirdet a színház s ezért érthető ez a
lázás érdeklődés. Mindenki kíváncsi Molnár
Ferencnek erre az új darabjára, mert hi-
szén Budapesten még ma is olyan hatalmas
sikerrel kerül színre, hogy hónapokkal előbb
elkapkodja a közönség a jegyeket a Vigszin-
ház előadásaira. A kolozsvári színház tradi-
ciójához híven hódolni óhajta a zseniális író-

nak különös gonddal, kitűnő szereposztásban,
Kádár Imre nagyszerű rendezésében, telje-
sen új díszletekkel mutatja be Az ismeretlen
lányt. Vasárnap délután 6 órakor és hétfőn
este fél 9 órakor szintén Az ismeretlen lány
van a színház műsorán.

Szombaton délután 4 órakor nagyon olcsó
helyárrakkal a Sárga lilíom kerül színre
Solymosán Magdával.

A csernovíci zsidó városi színház erdélyi vendégjátéka:

Igazgató: M. REISCH

SIDY THAL

az európai hírv fiatal szubrett fellépésével

ADOLF TEFNER

a kitűnő buffó-komikus művészi vezetése alatt

december 8 szombat	este 9 órákor	Nagy- várás	Komödiantin operett 2 felvonásban előjátékkal	A Katolikus Körben
december 9 vasárnap	este 9 órákor	"	Die Schikerte operett 2 felvonásban elő és utójátékkal	"
december 10 hétfő	este 9 órákor	"	Harz was bengt operett 3 felvonásban	"
december 11 kedd	"	"	Die Rebezen nagy amerikai stáger a legnagyobb alkotás	"

Rendező:
B. Sadigurski

Zenekar:
SEGALY TESTVÉREK
Technikai igazgató
Boris Lidin

A zongoránál:
L. FACHLER.

Karmester:
B. Segall

Jazz-mester:
M. PAUKER.

Ma, csütörtökön
HEIDELBERG
Főszerepben

— Dr. Olsv
December 6-án
az unitárius
témáról tart e-
ger, a kolozsv
Még élénken e-
vanger lebilinc
melyeket ezéle
Mózes, a zsidó
alakja, valóba
Zsidó és nemz
érdeklődéssel
amely Olsvang
nek, legmegle

— Egy hó
a belga korm
kamara tegna
Theunis-korm
az előző kab
mi jogot.

Az i

— Az iron
ról levették
vett filmet.
gi mozgósítá
angol herceg
ir köztársas
rendezték a
film ellen t
inszcenáltak.
s a filmetek
csapkodták.
közbelépnie.
rányak.

— Befejezé
ta tartomán
Shanghaiból
nőkség jelen
ban vezetett
városának e
kinthető.

Aján

KAL

— Hét év
án a koloz
lakodalomb
ra sebezte
Gavrila és
ellenségesít
részt nemz
éjfélkor m
Gavrila. A
indult meg
kést ránto
ba, aki még
lozsvári tó
nap foglal
elhangzása
gyilkos Te

— Az u
beusaink u
zás nagyá
meg új M
ráélben u
népért, sz
chanukam
lejt a K. E
reségéből
ezáltal is
mely föld
A chanuka
társai fel
ládót, hog
gyűjtsek.

HIREK

Ma, csütörtökön a Royal sláger mozgóban:
HEIDELBERG-I SZERELEM
 Főszerepben Lyane Haid. Zene, tánc, szerelem.

— Dr. Olsvanger előadása „Mózes”-ről. December 6-án, csütörtök este fél 9 órakor az unitárius kollégium dísztermében bibliai témáról tart előadást dr. Immanuel Olsvanger, a kolozsvári zsidóság illusztris vendége. Még élénken emlékeztünkben élnek dr. Olsvanger lebilincselően szép irodalmi előadásai, melyeket ezeltől 8 évvel Kolozsváron tartott. Mózes, a zsidó nép legnagyobb történelmi alakja, valóban Olsvangerhez méltó téma. Zsidó és nemzsidó intellektuális körök nagy érdeklődéssel tekintenek az előadásra, amely Olsvanger előadásai közül a legszebbnek, legmegkapóbbnak ígérkezik.

— Egy hónapra teljhatalmi jogot kapott a belga kormány. Brüsszelből jelentik: A kamara tegnap hozzájárult ahhoz, hogy a Theunis-kormánynek egy hónapra megadja az előző kabinet által is megkapott teljhatalmi jogot.

Az ismeretlen lány

— Az irországi mozgószínházak műsoráról levették az angol herceg esküvőjéről felvett filmet. Londonból jelentik: Az irországi mozgószínházak műsoráról levették az angol herceg esküvőjéről felvett filmet, mert ir köztársaságiak Dublinban botrányokat rendeztek a film vetítésénél. Több moziban a film ellen tüntetők tumultuózus jeleneteket inszenáltak, a vetítésszámot szétvagdoszták s a filmtékercsokat világító villanyégőkhöz csapkozták, úgyhogy rendőrségnek kellett közbelépnie, hogy véget lehessen vetni a botrányoknak.

— Befejeződött a Fukien kínai kommunista tartomány ellen vezetett katonai akció. Shanghaiből jelentik: A central News ügynökség jelentése szerint a Fukien tartományban vezetett komunistaelenes akció Ninghua városának elfoglalásával befejezettek tekinthető.

Ajándék

nyakkendőt
 sálát és
 divaticskéket

csakis a

KALAPKIRÁLY-tól

vegyen

Cluj, Piata Unirii 24

— Hét évi börtön gyilkosságért. Junius 3-án a kolozs megyei Magura községben egy lakodalomban Gavrilă Teodor késével halálra sebezte Jancu Vasile falubelijét. Teodor Gavrilă és Jancu Vasile már hosszú ideje ellenségeskedtek. A lakodalomban, ahol nagy részt nemzeti parasztpártiak vettek részt, éjfélkor megjelent a liberális párti Teodor Gavrilă. A két ellenség között politikai vita indult meg, amelynek során Teodor Gavrilă kést rántott és markolatig döfte haragosába, aki még a helyszínen kiszenvedett. A kolozsvári törvényszék, negyedik szekciója tegnap foglalkozott az ügygel és a perbeszédnek elhangzása után hét évi börtönre ítélték a gyilkos Teodor Gavrilăt.

— Az új Makkabeusokért. Régi Makkabeusaink ünnepén, amikor a zsidó önfeláldozás nagyságának áldozunk, ne feledkezzünk meg új Makkabeusainkról, akik Erec Jiszráélben új önfeláldozással harcolnak a zsidó népért, szabadságáért. Minden meggyújtott chanukamécset után adományozzunk egy lejt a K. K. L.-nek, minden társasjáték nyereségéből juttassunk a K. K. L.-nek, hogy ezáltal is elősegítsük azt a heorikus munkát, mely földet ad a meghajszolt zsidó népnek. A chanukáinpek után a K. K. L. munkatársai fel fognak keresni minden zsidó családot, hogy ezeket az adományokat összegyűjtsék.

50.000

karácsonyi ajándék
 szélesztása megkezdődött!!
 Minden vevő kap!

FISCHER

üvegudvar, Cluj-Kolozsvár

— Együtt mulatott a rabokkal a doftanai börtönigazgató. Bukarestből jelentik: Jan Cristescu, a doftanai börtön főkönyvelője feljelentést adott be az igazságügyminisztériumhoz, amelyben rámutat arra, hogy Balteanu börtönigazgató együtt szokott mulatni Nicoara és Precup alezredes összeesküvőkkel, akiket egyébként is megkülönböztetett elbánásban részesít és megengedi nekik, hogy rokonai, barátai és feleségeik látogatásait fogadják. A feljelentés alapján az igazságügyminisztérium táviratilag felfüggesztette állásából a börtönigazgatót s helyébe Lazarescu margineni börtönigazgatót nevezte ki. Az ilfovi ügyészség bevezette a vizsgálatot.

Az ismeretlen lány

— Lemondásának visszavonására akarják rábírní a szíami királyt. Londonból jelentik: Sziámból bizottság van utban az angol főváros felé azzal a megbízatással, hogy a lemondott Prajadhipokh királyt lemondásának visszavonására lehessen rábírní.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szivszorulás, rémes álmok, ijedőség, általános rosszlelt, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

— Borzalmas autószerencsétlenség a reggáiban. Bukarestből jelentik: A 343 Rannicul Valcea jelzésű autó a sofőr egy elővigyázatlan kormányzása következtében az Ostasau folyó vizébe esett egy hidról. Az autóba ülő Manea George csendőrőrmester, a pauesti csendőrposzt vezetője, súlyosabb sérülést szenvedett, felesége és lánya súlygyent-haltak. Az autó tulajdonosa George Ploila, aki a kocsit vezette, különös véletlen folytán sértetlenül került ki a szerencsétlenségből. A hatóságok bevezették a vizsgálatot.

— Rövid hírek mindenünnen. Albert Besnard festőművész, a francia Akadémiai tagja meghalt. — Ma ünnepezték a svájci távirati iroda negyven éves fennállását. — A nemzetközi Duna-bizottság megkezdette ülészakát. — A mexikói kormány erélyes intézkedéseket léptetett életbe a szerencsésjártékok ellen. Az Idegenek Klubját bezárták. — Az egész görög sajtó sajnálkozását fejezi ki, hogy az új török törvény megtiltja a lelkesí egyenruhák viselését, ami a törökországi orthodox egyházat is sújtja. — Tegnap este tüz ütött ki Moszkva egyik nagy szállodájában, amelynek eloltásához kivezényelték a város összes tüzoltó helyőrségeit és sikerült 2 óra múlva lokalizálni a veszedelmet. A szállodában a vidéki szovjet tisztviselők laktak rendszerint. — A Victoria államban levő Mooropha várost védő gát beomlással fenyeget. Kijavítása érdekében az összes munkanélkülieket kivezényelték. Az áradások okozta kár eddig 2 millió fontra rug.

— Elutazott Rómából az osztrák pénzügyminiszter. Rómából jelentik: Buresch dr oszt rák szövetségi pénzügyminiszter római tárgyalásainak befejezése után elutazott az olasz fővárosból Bécsbe.

— A kikötőben akartak kirabolni egy hajót a kalózok. Bukarestből jelentik: A galaci kikötőben állomásozó „Noeni-Julia” nevű angol hajót, amely fát vagonirozott be Palesztina számára, kalózok támadták meg. A George Mihai vezetése alatt álló banda kirabolta a matrozok kajútjeit. Az utolsó pillanatban egy hajóór észrevette a támadást, alarmizotta a grancsárokat, akik letartóztatták a kalózokat.

— Sikkasztó primár. Bukarestből jelentik: A covorul-megyei Scortaru község primárja fölött tegnap ítékezett a galaci törvényszék. A primár elsikkasztotta a községi rendőrök fizetésére szánt 3500 lejt. A törvényszék emiatt egyévi börtönre ítélte.

Az ismeretlen lány

— Szakszervezetbe tömörülnek a jasi középiskolai tanárok. Bukarestből jelentik: A jasi középiskolai tanárok elhatározták, hogy kari érdekeik hathatósabb megóvása érdekében szakszervezetbe tömörülnek. A tanárok legutóbbi ülésükön memorandumot szerkesztettek, melyben kéri a közoktatásiügyi minisztériumtól ezen tömörülés engedélyezését. Ugyanekkor felhívással fordultak az ország többi városainak tanáraikhoz is, akiket hasonló akció megindítására szólítanak fel.

— Amikor rendőrök alakítanak betörőbandát. Bukarestből jelentik: A campalungi ügyészség átiratban kérte a jasi hatóságokat, hogy vezessen be vizsgálatot I. Minodor közkatona ellen, aki jelenleg mint katonaszökevény a jasi katonai börtönben ül. A campalungi ügyészség információi szerint, Minodor tagja volt annak a betörőbandának, amelyet a bukovinai Vama városkában alakítottak detektívek és közrendőrök. A banda csak nagystíli akciókat hajtott végre és főleg az országuton operált, számos kereskedőt rabolva ki. A vizsgálat folyik.

— Chanuka-est a Salom klubban. A Salom klub a Wizo-val együtt 8-án, szombaton, esti fél 9 órai kezdettel chanuka-estet rendez. Az estén dr Fischer József fogja méltatni a chanuka jelentőségét. Dr Olsvanger Immanuel és dr Rachel Klompus is részt vesznek az est műsorában. A rendezőség gondoskodik arról, hogy a chanuka-est méltóan és ezen kívül kedélyesen is teljen. A tradíciókhoz hűen ezen az estén különböző játékokkal szórakozhat majd a közönség.

— Lázár Éva, a dési szabadfestőiskola vezetője. Néhány évvel ezelőtt tünt fel Lázár Éva festőnő Désen. Egészen egyéni művésze-te, színhatásainak sajátossága és érdekes koncepciója révén Lázár Éva nevét nemskára egész Erdély művész és műbarát közönsége megismerte. Budapesten is felfigyeltek reá és a sajtó nagy elismeréssel adózott tehetségének. A fiatal festőnőt a napokban a dési szabad festőiskola vezetőjének nevezték ki. Tanítványok jelentkezhetnek a művésznő lakásán, Dés, Piata Cuza Voda 6.

Schubert

a halhatatlan dalköltő ma minden bizonynyal nagyobb hírnévként örvend, mint százegynéhány évvel ezelőtt az ő idejében. Örökszép dalaiból nem egy csodás operette készült. Mindmegannyi hódolat az „Istenni szikrától fűtött Schubert”-nek, amint Beethoven mondta róla halálos ágyán. Azonban amit a színpadon és filmen látunk, az aranykőbe van burkolva. Ezeket a képeket csak Schubertet, a bohémét látjuk: Bécs fiát. Pedig Schubert több volt mint aminek elismerték, zseni volt, aki új formát és értelmet adott a dalírásnak. Sem előtte, sem utána nem volt dalköltő, aki annyira élővé tudta volna tenni a költeményt, amit megzenésített.

Schubert mindössze harmincegy évet élt és haláláig több, mint 600 dalt írt, amelyek örök értékkel bírnak. Operát is komponált impromptuát, szimfóniákat. Az egyik, mely talán a legszebb és legegynibb: A befejezetlen szimfónia (H moll), melynek csak két tétele van meg. Schubert egyszerűsége és legbensőbb érzelmei folytán talán lelkünkhez legközelebb álló muzsikuss.

A közeli napokban alkalmunk lesz meghallgatni Schubert hres kompozícióját: A befejezetlen szimfóniát. A kolozsvári zsidó szimfónikus zenekar vette fel 11-i keddi esti műsorába. A nagy szimfónikus koncert elé nagy érdeklődéssel tekint Kolozsvár egész zeneérett és zenekedvelő publikuma.

— A Dor-Chadas közgyűlése. Szombaton, december 1-én tartotta meg a Dor-Chadas szocialista cionista intellektuelek egyesülete évi közgyűlését, a tagok és nagyszámú érdeklődő részvételével. Dr Fendrich Ernő elnöki megnyitójában visszaillesztést vetvén az erdélyi cionizmus történetére, megállapította azon okokat, melyek e 3 év óta fennálló egyesületet létrehozták és beszámolt az eddigi aktivitásról. Ezután Simon Pál a Somér Hacair, míg Frucht Efrain a Barisszia nevében üdvözölték a közgyűlést. Majd Landó Jenő szólta a Dor-Chadas jövő évi programját. A referátumokhoz Lebovits Gyula, Mendelsohn Pinciu, dr Hermann Dezső stb. szözltek hozzá. Ezután az új vezetőség megválasztása végett a közgyűlés dr Hermann Lajos elnökletével jelölőbizottságot küldt ki, melynek javaslatára egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg: Diszelnök: Jámbor Ferenc. Elnök: Landó Jenő. Ügyvezető elnök: Dr Fendrich Ernő. Főtítkár: Fuchs Ilus. Kultur referens: Farkas Tibor. Chaluc referens: Janovitz Erzsi és Abraham Ferenc. Major Domus: Balkányi Éva. Helyi csoport delegátusok: Lebovits Zoltán, Goldried Mancsi. Erez Jiszráel Haovedet delegátusok: Dr Hermann Dezső és dr Fendrich Ernő. Bné Jiszráel delegátusok: Lebovits Gyula, Goldstein Lazar és Janovits Éva. Makabbi delegátus: dr. Hermann Lajos, Landó Jenő zároszávai után a közgyűlés a Techzákná hangjaival ért véget.

Az ismeretlen lány

— Országos vásár. Jibou községben (jud. Salaj) az országos vásár folyó hó 13 és 14-én lesz megtartva. Első napon kirakódó, a második napon állatvásár lesz.

— Árverés. 185 neves festő képe (Bitay, Gáll F., Merész Gyula, Jándy, Molnár stb.) kerül árverésre, folyó hó 6-7-én, csütörtök, péntek délután fél 5 órától, v. Egyetem-ucca 3. üzlethelyiségben.

— Leszerelési dokumentum. Rómából jelentik: Az olasz kormány betérjesztette a szenátus elé a katonai szolgálat előtti kiképzés javaslatát.

Megnyit a

MERANO SZÁLLODA

BUDAPEST, IV., BÉCSI UCCA 2.
 Négyemeletes, újjáépített palota a Belváros legszebb helyén. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Fürdőszobás és telefonos szobák. Lift. Udvari szobák P 4, uccai lakások P 6-tól. Étterem házi kezelésben. Diétás konyha.

BALOGH JÓZSEF
 a Berliini téren volt
 Merán szálloda tulajdonosa.

MA ESTE:

DIVATREVU AZ UJSÁGIRÓKLUBBAN

Rendezői: a Hölgyfutár.

Rendezők: Wiedmann Raul festőművész,
 a Román Opera díszletmestere
 és Réthely Ödön.

Konferál: Gara Akos, Sorbán Raul.

Decserei Anci iskolájának balettje!

UJ KELET Legújabb hírek

Mussolini tíz évre szóló nemzetközi barátsági és semlegességi egyezmény kötését akarja javasolni a Népszövetség tagállamainak

Olaszország külön tárgyalásokban akarja tisztáztatni a marseillei merényletet?

Lehet, hogy még ma tárgyalás alá veszik a jugoszláv részletes panasziratot. Laval és Eden megegyeztek a mérsékletre irányuló magatartásban. Tegnap a magyar kormány még nem adta be válaszirátát a jugoszláv emlékiratra

A francia parlament elutasító álláspontra helyezkedik a német közeledéssel szemben

Genf, december 5. A Saar-kérdésben létrejött német-francia megegyezés ügyében az Aloisi vezetéke alatt álló hármashuzott-ság jelentését kiosztották a tanács tagjai között. Egyidejűleg a megegyezés szövegét az összes lapok lekötötték. Népszövetségi körökben már tegnap az a vélemény alakult ki, hogy a népszövetségi tanács egyhangulag fogja elfogadni a bizottság jelentését.

A hármashuzott-ság jelentésének tárgyalására hivatott népszövetségi delegációt egyébként a következő államok fődelegátusaiból állították össze: Anglia, Argentína, Ausztrália, Chile, Csehszlovákia, Dánia, Franciaország, Jugoszlávia, Lengyelország, Mexikó, Olaszország, Oroszország, Portugália, Spanyolország, és Törökország.

Francia lapvélemények szerint, a római Saar-megegyezés lényegében emelte a bizalomkeltő nemzetközi hangulatot és így az események további alakulása felé némi optimizmussal kell nézni. Remélhető, hogy a kölcsönös jóakarattal minden téren meg fogja tenni a magáét és ez a gazdasági válság enyhüléséhez fog vezetni. Egyébként a tegnapi nap folyamán Kraul dr. német megbízott két levelet adott át Neurath német külügyminiszter megbízásából Aloisnak, amelyekben a Saar-kérdést illető politikai garancia vállalások foglaltatnak.

Laval is átadta Aloisnak a francia részről vállalt garanciákat. Ezek a nyilatkozatok fontos részét képezik a hármashuzott-ság előterjesztésének.

A német sajtóorgánumok közül a Diplomatisch-Politische Korrespondenz a római francia-német megegyezéssel kapcsolatban megállapítja, hogy ez az első lépés abban az irányban, hogy a két ország közötti ellentétek megszűnjenek a diplomácia intrikusainak játéka lenni. Franciaország Rómában egyetlen egyszer sem kísérelte meg a tárgyalások folyamán, hogy lehetetlen feltételeket támasszon s így létrejött a nagyfontosságú pénzügyi és gazdasági megállapodás, amellyel ugyan Németország súlyos áldozatok vállalására kötelezte magát, de főcélja volt a békeségre irányuló hajlam dokumentálása.

Mussolini tíz évre szóló nemzetközi barátsági és semlegességi egyezmény kötését fogja javasolni a Népszövetség előtt

A Saar-kérdéssel kapcsolatos megegyezés folytán létrejött optimista hangulatot nagyon sok tekintetben lerontja az a Genfből érkezett újabb jelentés, mely szerint a jelek arra vallanak, hogy Jugoszlávia nem mutat engedékenységet a hatalmak mérséklő és kiegyenlítőre törekvő utmutatásai irányában.

A Havas távirati iroda genfi jelentése szerint, Jugoszlávia nem hajlandó olyan megoldást elfogadni a Népszövetségtől, amely megkerüli vagy mellőzi a panasziratban foglaltakat.

Népszövetségi körökben egyébként lehetségesnek tartják, hogy a magyar-jugoszláv konfliktus ügyét a népszövetségi tanács már mai csütörtöki ülésén elővehel-

ti, annak ellenére, hogy a magyar kormány még tegnap nem adta be válaszirátát a részletes jugoszláv emlékiratra.

A népszövetségi tanács körében valószínűnek tartják hogy a marseillei büntény ügyében a tanácsban rövid vita után határozatot hoznak, amely elítéli a merényletet és annak előkészítését és kimondja annak szükségességét, hogy általános intézkedéseket kell tenni a terrorista tevé-

kenység leküzdésére. Ezután bizottságot küldenek ki a kérdés megvizsgálására és az érdemi tárgyalás a bizottság jelentésének beérkezése utáni időpontra, előreláthatólag a januári ülészkra halasztják.

A Daily Herald közlése szerint, Eden a leghatározottabb utasítást kapta abban az irányban, hogy elleneznie kell a jugoszláv-magyar konfliktus tárgyalásánál minden olyan aktust, mely a feszültséget kiélezheti. Római diplomáciai körökben az a hír ter-

Védelem és kegyelmi lehetőség nélkül, azonnal kivégzik Szovjet-Oroszországban a terrorista merénylőket

Moszkva, december 5. Kirovnak, az orosz kommunista párt leningrádi titkárnak agyonlövetele még most is élénk izgalomban tartja az orosz politikai közvéleményt. Kirov holttestét tegnap elégették és a hamvakat tartalmazó urnát közszemlére tették ki. Tegnap Kirov holtteste mellett Sztalin, Molotov és Vorosizov, a szovjetpolitika eme három legfőbb reprezentánsa állott díszőrséget.

Ugyálszik, az orosz kormány Kirov büntetésében nem lát elszigetelt jelenséget és számol azzal, hogy a radikális kommunista ellenzék, esetleg más terrorcselekmények elkövetésére is törekszik. Eppen ezért drákói intézkedésekkel akar gátat szabni az esetle-

ges újabb próbálkozásoknak.

Mint a hivatalos moszkvai távirati iroda, a TASS-ügynökség jelenti, a központi szovjetbizottság elhatározta a büntetőtörvénykönyv módosítását a terrorcselekményeket illető szankciókra vonatkozólag. E módosítás szerint, a szovjet-tisztviselők ellen elkövetett merényletek tettesei ügyében a vizsgálatot tíz nap alatt kell lefolytatni anélkül, hogy az illető ellen hivatalos vádat emelnének és megadnák számára a védelem lehetőségét. A vizsgálat lefolytatása után meghozott ítélet ellen fellebbezésnek, vagy kegyelemkérmének helye nincs és a halálos ítéletet rögtön annak kihirdetése után végre kell hajtani.

A nagy kolozsvári fekete-szeszper a tábla előtt

Ötvenhat vádlott a táblán

Cluj-Kolozsvár, december 5. (Az Uj Kelet tud.) A kolozsvári nagy fekete-szeszper, amelynek törvényszéki főtárgyalása a vádlottak súlyos elítélésével végződött, most két és fél év múltán került fellebbvitel fórum elé. A táblai tárgyaláson 56 vádlott jelent meg, akik közül a törvényszék 46-ot ítéltek el, míg 10-et felmentettek. Miután a törvényszéken az ügyész a

felmentések ellen is fellebbezett, a montre-per a táblán is teljes egészében kerül lebonyolításra.

A tárgyalás a vádirat és a törvényszéki ítélet felolvasásával vette kezdetét, ami egy teljes órát vett igénybe. Ezután indultak a perbeszéd, amelyek a késő esti órákba még tartanak.

Megkezdte működését a bukaresti szovjetkövetség

Január elsején nyitják meg a telefonforgalmat

Bucuresti-Bukarest, december 5. A napokban nyitják meg a telefonösszeköttetést Odesszával. A vonalat január 1-ig csak a hatóságok, azután a nagykövetség is használni fogja. Egy 3 perces telefonbeszélgetés díja cca 150 lej lesz.

Ma délben 12 órakor megkezdte működését bukaresti szovjetkonzulátus, amely vizumokat fog kiadni az Oroszországba utazóknak, azonban csak a moszkvai központi hatóságok előzetes engedélyével.

A szovjetkövetség az Athéne Palace szálló második emeletén, harmadik emeletén pedig 10 szobát foglal el, de nem elégséges az irodahelyiségek számára, úgyhogy tava-

szig, míg elkészül a követség épülete, ideiglenes helyiséget fognak bérelni.

Osztrowszki követ felesége egyike Szovjetoroszország legismertebb orvosnőinek, aki egy nagy moszkvai kórházat vezetett, majd az utóbbi időben Gerard doktor párizsi klinikáján folytatott praxist. Bukarestben Osztrowszkiné a Gerota szanatóriumban fog dolgozni.

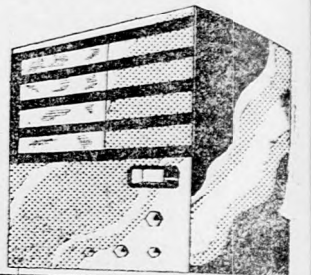
Edmond Ciuntu meghatalmazott miniszter, Popescu-Pascani követségi főtitkár, Cilibidache titkár és Dimitriu helyettes konzul ma este Moszkvába utaztak Kerzonon keresztül. A jövő héten elutazik Davidescu követségi tanácsos is.

Sorozatunk újabb reflexsuper típusa a 3-2 csöves

ORION 303 -as.

Rövid-, közep- és hosszuhullámokon teljes fadingszabályozással működik. Optikai állomásbeállítás, folyamatos hangszínezés, szabályozás, tökéletes szerkezeti telepítés főbb jellemzői.

ORION 303

KAPATHO MINDEN ORION RÁDIÓKÉSZLETRE

jejt el, hogy a népszövetségi tanács angol, spanyol és portugál fődelegátusokból álló vizsgálóbizottságot fog kiküldeni a marseillei büntény politikai hátterének tisztázására. Egyidejűleg a párisi lapok szenzációs római jelentést közölnek, mely szerint előkészítés előtt áll Mussolini legújabb akciójának beindítása, amellyel tíz évre szóló nemzetközi barátsági és semlegességi egyezmény kötését akarja javasolni a Népszövetség európai tagállamainak. Meg kell állapítani, — írja több párizsi lap —, hogy a feszültség kezd enyhülni s az európai politika fontos, új események előtt áll, amelyek hozzá fognak járulni a béke légkörének megszilárdításához.

A Daily Mail Varsóból azt az érdekes híradást közli, hogy a lengyel kormány a jugoszláv emlékirat népszövetségi tárgyalásán nem fog a marseillei büntényvel kapcsolatos jugoszláv igények tekintetében Jugoszlávia oldalára állani.

A francia parlament túlnyomó többsége a Németországhoz való közeledés ellen

Genfben a nemzetközi politikában szerepet játszó körökben rámutatnak arra a jelentős körülményre, hogy a francia politika most is elsősorban az Olaszországhoz való közeledést tekinti főcéljának, miután a parlament túlnyomó többsége tartózkodással viseltetik a németekhez való közeledéssel szemben.

Tegnap Párizsban Lebrun elnök jelenlétében államtanács volt az Elisében, amelyben a Rómában létrejött német-francia gazdasági és pénzügyi Saar-egyezménnyel, a Londonban folyó tengerészeti tárgyalásokról érkezett jelentésekkel és a magyar-jugoszláv konfliktus ügyével foglalkoztak.

Egyidejűleg Genfben Laval francia külügyminiszter Eden angol főpecsétörrel tárgyal. A tárgyalásokról kiszivárgott hírek szerint, a francia külügyminiszter is osztja azt az angol felfogást, hogy mérsékletet kell tanusítani a marseillei büntény vizsgálat alá vetésénél.

Nagy nyugtalanság uralkodik a Népszövetség folyosóján

Belgrád, dec. 5. (Rador.) Az Avala ügynökség jelenti, hogy a Népszövetség folyosóján szokatlan nyugtalanság uralkodik, amit bizonyos olasz mahinációk okoznak, amelyeknek célja lenne a marseillei merénylet ügyét külön tárgyalásoknak alávetni. Jugoszlávia azonban határozottan kitart álláspontja mellett.

Egyidejű genfi jelentés szerint a Népszövetség tanácsa ma délelőtt összeült, hogy megtárgyalja a hármashuzott-ság jelentését. Ugyanakkor Litvinov hosszasan eszmecsérelt folytatott Lavallal és Rosenberg párizsi orosz ügyvivővel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefon: 9-77.

Cenzurat

Taxa post
plătite în r
No. 224718

Miért egy

Az „ABC”
Szóval egy
Még pedig
ből valamely
akarna bető
Hogyan te
milliárd lejt
Hogyan te
nács és még
rozatot?
Kétségtele
zött a korm
nia a nemz
De hogyan
tással csinál
zető polgár
hek alatt és
lési előírány
Nem fonto
adónak. Hog
jelenlegi ad
nyos százal
A lényeg
hogy fordít
Ez a min
len. És nem
kétségtelen,
ma érvényb
és a pénzüg
És mégis
dására.

Vannak v
jövédmeke
lem és tánc
állam nyújt
közel egy m
nak azután
mentkartelle
válnak zseb
ben vannak
Nem lett
ni, mikor u
szüksége?

Az „ideg

Minden s
séggel törté
egy fiatalon
évekkel ezel
Most 1200
tencia ellen
Zsidó orv
meken vége
A parlam
pok hasábjá
venni a má
Miért?
Mert ezel
ben van és
„felkészület
kat.

Mi az, ho
és a békes
biztosítanak
mára és az
gár és állá
különböztes
hefik hát
lő mégis „l
káció váls
sul veszi e
tetést?

De mit s
Az uralk
lönböztes
temeken sz
mán politik
kezdve, Ta
dr közokta
földi egyet
A kormány
sit ösztönd
diákok kül
Hogy va
diák mer l
bizhatatlan
Mit fognak
olasz, esch
tők diplom
lözések ár

Tragikom
ha meggon
tek hatalm
az európai
külözeséit
hézsegeit v
belföldi eg